

Interview met professor mr. Floris Bannier

Afscheid van een generalist

Reeds driemaal eerder zag het ABB aanleiding om prof. mr. F.A.W. (Floris) Bannier te interviewen. Floris Bannier heeft dan ook een carrière doorlopen waar menig advocaat van droomt.

Door Lorentz Bults en Elise Heyman

Professor Bannier is zijn carrière in 1966 begonnen als advocaat bij Nauta Dutilh, alwaar hij in 1973 partner werd. In 2006 heeft hij deze functie neergelegd. Thans is hij nog als adviseur aan het kantoor verbonden. Daarnaast is Bannier van 1995 tot 2010 raadsheer-plaatsvervanger bij het Gerechtshof Amsterdam geweest. Tevens is hij lid geweest van de Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in Amsterdam alsmede Deken van de Orde.

Op 1 januari 2004 werd professor Bannier benoemd tot bijzonder Hoogleraar Advocatuur bij de Universiteit van Amsterdam, waar hij prof. mr. L.H.A.J.M. Quant opvolgde. Per 1 januari 2012 zal hij worden opgevolgd door mevrouw mr. Britta Böhler.

Opvolgster: Britta Böhler

Juist nu Bannier het stokje over gaat dragen aan Britta Böhler zijn het roerige tijden in advocatenland. Het is een spectaculaire tijd, aldus Bannier. Er wordt gewerkt aan de opleiding en er zijn drie wetsvoorstellen

tot wijziging van de Advocatenwet. Een van de voorstellen ziet toe op het zogenaamde 'naming and shaming'. Volgens dit voorstel zou het sinds enkele jaren bestaande landelijk tableau in Den Haag alle disciplinaire maatregelen opgelegd aan advocaten centraal moeten registreren en deels openbaar maken. Dit verbaast Bannier niet. Dit maakt onderdeel uit van de tijdsgeest, er is een lange discussie aan dit voorstel tot wijziging voorafgegaan en vanuit het consumentenbelang vindt Bannier dit zo gek nog niet. Wel vraagt hij zich af hoe zinvol het is om een schrapping van het tableau te vermelden. Immers, je bent geschrappt en het is dan per definitie mogelijk om te traceren dat je niet langer als advocaat op het tableau staat ingeschreven.

De voorgestelde wijziging in het toezicht, waarbij er een college van toezicht zou moeten worden benoemd door de minister, kan op minder sympathie van Bannier rekenen. Er wordt geknabbeld aan de onafhankelijkheid van de advocatuur. Bovendien zou de

Deken dan zijn rol binnen het tuchtrecht kwijtraken. Bannier vreest dat dit tot een grote chaos zal leiden.

Bannier is geïnteresseerd in zijn opvolgster, Britta Böhler. Volgens hem heeft zij – in tegenstelling tot zichzelf en zijn voorganger Quant – een heel ander referentiekader, ook aangezien zij uit de politiek afkomstig is. Böhler is Kamerlid geweest en heeft spraakmakende cliënten gehad, zoals Ayaan Hirsi Ali. Professor Bannier verwacht dan ook veel van Böhler. Inmiddels hebben professor Bannier en Britta Böhler elkaar enkele malen gesproken; zij is klaar om het over te nemen en hijzelf bevindt zich in de afrondende fase van zijn hoogleraarschap.

Terugblik op de ontwikkeling van de leerstoel advocatuur

Professor Quant had in zijn dagen tien collegedagen per jaar beschikbaar voor het geven van het blok Advocatuur, Bannier daarentegen moest het met zeven dagen doen. Binnen de leerstoel hield men zich enkel bezig met advocatuur. Later is dit gecombineerd met andere zogenaamde bijzondere leerstoelen: sociale rechtshulp, rechterlijke macht en de organisatie van juridische dienstverlening. Samen met het blok advocatuur vormden deze vakken nu de bachelor minor 'de juridische togaberoepen' aan de Universiteit van Amsterdam.

Het volgen van het blok advocatuur geeft – volgens Bannier – studenten die daadwerkelijk de advocatuur in willen gaan, een beetje wind in de rug wanneer zij daadwerkelijk de beroepsopleiding gaan volgen. Dit heeft hij kunnen constateren tijdens het doceren van vakken voor de beroepsopleiding. In elk geval tracht het blok advocatuur de studenten van de Universiteit van Amsterdam iets bij te brengen over de verschillen tussen grote en kleine kantoren, algemene en gespecialiseerde praktijk, sociale en commerciële praktijk en vooral de ethiek van de advocatuur en de dilemma's waarvoor een advocaat gesteld kan worden.

De beginjaren

In zijn beginjaren als advocaat hield Bannier zich voornamelijk bezig met de zogenaamde 'natte praktijk', waarbij hij zaken deed die gerelateerd waren aan de maritieme praktijk. Als beginnend stagiaire hield dit met name het afhandelen van schade in, welke was ontstaan bij het transport van een bepaalde partij goederen van locatie A naar locatie B. Daarnaast bestond de praktijk van Bannier ook – onvermijdelijk voor de advocaatstagiaire in die tijd – uit een algemene praktijk. Onderdeel van die algemene praktijk was het behandelen van zowel civielrechtelijke als strafrechtelijke toevoe-

gingen – minimaal 1 per maand – waarbij de civielrechtelijke toevoeging standaard een echtscheiding was en je op twee vingers kon natellen dat de strafrechtelijke toevoeging doorgaans een inbraak was.

Vroegere advocatuur versus de advocatuur anno 2011

Toen professor Bannier zijn carrière als advocaat begon, bestond het kantoor waarvoor hij werkte uit zestien advocaten. Hiermee was het toentertijd – onvoorstelbaar voor de huidige generatie jonge advocaten – het grootste kantoor van Nederland. Jarenlang heeft de advocatuur eenzelfde gezicht ►

gehad; kantoren bestonden in de regel uit één advocaat en bij uitzondering waren er meer, maar maximaal drie advocaten. Men vond het destijds erg belangrijk om de eigen onafhankelijkheid te bewaren en wilde niet van een compagnon afhankelijk zijn.

De ontwikkeling naar de grotere kantoren zoals we ze nu kennen, is echter razendsnel gegaan. Het recht is zich steeds meer gaan uitbreiden door middel van bijvoorbeeld nieuwe wetgeving. Cliënten willen steeds meer op hun wenken bediend worden

Dekenprijs

Ten tijde van het schrijven van dit artikel, is de redactie ter ore gekomen dat professor Bannier – geheel terecht – op 27 oktober jl. de Amsterdamse Dekenprijs heeft gewonnen. In de speech die de huidige Deken van de Amsterdamse Orde van Advocaten, Germ Kemper, ter ere van deze gelegenheid gaf, is professor Bannier geroemd voor zijn ervaring en inzet voor de Amsterdamse Balie. Het ABB sluit zich hierbij, na een viertal mooie interviews, graag aan.

met gespecialiseerde service op de meest uiteenlopende rechtsgebieden. Kantoren proberen al deze rechtsgebieden steeds meer te bundelen, zodat zij de cliëntèle full service kunnen bieden.

Door deze ontwikkelingen is het vandaag de dag bijna onmogelijk geworden om een echte generalist – die de algemene praktijk adequaat beoefent – te zijn. De huidige generalist is iemand die zich beperkt tot maximaal een vijftal rechtsgebieden, waarvan hij allemaal een klein beetje af weet. Het is niet meer zo dat je naar een advocatenkantoor kunt gaan als cliënt, je zaak neer kunt leggen, en dat de advocaat zich vervolgens – ook al heeft hij van het rechtsgebied in kwestie geen kaas gegeten – zo snel mogelijk de stof eigen probeert te maken, zodat hij de zaak alsnog kan behandelen. De cliënt anno 2011 accepteert dit doorgaans niet en zal om een doorverwijzing naar een specialist vragen. Bannier is de mening toegedaan dat je je als advocaat verre moet houden van zaken in rechtsgebieden waar je geen verstand van hebt; voordat je het weet heb je een klacht aan je broek, enkel omdat je iemand een plezier wilde doen.

Beroepsopleiding versus Law Firm School (LFS)

Op de vraag of de beroepsopleiding meer met zijn tijd mee zou moeten gaan, en zich bijvoorbeeld in de richting van de LFS zou moeten ontwikkelen, geeft Bannier aan dat het in zijn optiek moeilijk is om daar iets duidelijk over te zeggen, nu dit momenteel onderwerp van onderzoek is. De commissie Kortmann heeft de beroepsopleiding bestudeerd en daaromtrent een aantal aanbevelingen gedaan. Een van deze aanbevelingen betreft het voorstel om de beroepsopleiding op te splitsen in leerpaden (naar rechtsgebied), een zekere vorm van specialisering dus. Volgens Bannier is dit een goede ontwikkeling. Naar zijn idee vormt de LFS echter een probleem. Met name buiten de Randstad bestaat er ontzettend veel wantrouwen tegen de LFS; men ziet het als een ‘onderonsje’ van de grote

kantoren, waarbij er geen ruimte zou zijn voor pottenkijkers. De grote kantoren die de LFS aanbieden proberen dit probleem te ondervangen door aan te geven dat de LFS voor iedereen is en dat iedereen de opleiding in principe mag volgen. Bannier betwijfelt of dit het wantrouwen weg zal kunnen nemen.

Kleine versus grote kantoren

Bannier geeft aan dat hij de verhouding tussen de grote kantoren enerzijds en de wat kleinere kantoren anderzijds niet helemaal zonder zorg ziet. Bij de grote kantoren (waar Bannier zelf vandaan komt) heerst nog weleens de houding – hoewel dit niet de algemene, officiële houding is – dat zij boven de Balie zouden staan. Men heeft de neiging te denken dat alleen de kleine kantoren de Orde van Advocaten nodig hebben en dat de Orde dan ook echt bedoeld is voor de kleine kantoren. Grote kantoren denken alles zelf wel te kunnen regelen. Bannier: “Dit is dit een gevaarlijke houding. Immers, wanneer kantoren zich op deze manier opstellen, plaatsen zij zich buiten de Balie; je bent dan in feite geen advocaat meer. En dat kan niet de bedoeling zijn.”

“Ook de grote kantoren moeten zich conformeren aan de regels geldend binnen de Orde van Advocaten. Het is prima wanneer in een zaak onderling afwijkende afspraken worden gemaakt. Echter, ook de grote kantoren dienen zich er bewust van te zijn dat er regels bestaan.” Daarnaast acht Bannier het van belang dat de grote kantoren mensen leveren voor de organisatie van de Orde van Advocaten; de raad van toezicht, de algemene raad en dergelijke.

Het wantrouwen van kleine kantoren richting grote kantoren wordt volgens Bannier deels veroorzaakt door de verwijten die er in politiek en media aan de advocatuur worden gemaakt. Deze verwijten zien grotendeels toe op de hoge tarieven die er worden gehanteerd. Echter, men gaat hierbij uit van de tarieven zoals die bij de grote kantoren worden gehanteerd: € 500,- of

€ 600,- per uur. De eenpitter in de provincie die € 175,- per uur rekt, krijgt vervolgens te maken met de aantijging dat hij te duur zou zijn, wat onterecht is. De eenpitter zal zich hier al gauw over opwinden.

Een ander verschil tussen grote en kleine kantoren, is dat grote kantoren veel meer mogelijkheden hebben en bieden. De interne opleiding is doorgaans uitstekend. Dit is echter niet zo vormgegeven uit liefde voor de Balie, maar omdat het kantoor dit zelf nodig heeft en de knowhow aldaar aanwezig is. Er is een groot verschil tussen bijvoorbeeld studeren aan de universiteit en werken bij een groot kantoor; bij een groot kantoor is alles gericht op productie. Overigens spendeerde je vroeger als stagiaire bij

een groot kantoor dagen in de bibliotheek, om boeken te zoeken met betrekking tot bepaalde problemen. Ook dat is niet meer aan de orde; tegenwoordig delegeer je dit gewoon aan een paralegal. Dat is bij een klein kantoor ondenkbaar.

Wat heeft de toekomst nog in het verschiet?

Nu Banner zijn hoogleraarschap neerlegt, heeft hij tijd over voor andere dingen. Hoe is hij van plan deze tijd in te gaan vullen? Banner geeft aan een tweetal promovendi te begeleiden, wat hij ook in de nabije toekomst zal blijven doen. Zijn functie van adviseur bij Nauta Dutilh zal hij neerleggen. Banner hield zich daar met name bezig met gedragsrechtelijk en tuchtrechtelijke

kwesties. In 2012 verschijnt de vijfde druk van zijn boek 'Advocaten- tuchtrecht'. Banner is daarnaast voornemens om nog een ander boek te gaan schrijven.

De tijd die hij overhoudt, wil hij graag besteden aan het maken van muziek. Banner speelt de klassieke gitaar. Ook laat hij ons – als trotse opa – een foto van zijn kleinkinderen zien, waar hij graag meer dingen mee wil gaan doen. Die vrije tijd lijkt dus goed besteedt te gaan worden; het ABB wenst professor Banner hierbij alvast veel plezier! ■